

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TARİH
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Türk Basın Tarihi	TAR384	6	3 + 0	5,0	Seçmeli
Birim Bölüm	Tarih - Lisans (yüz yüze)				
Amaç	Dünyada matbaanın gelişiminin insanlık tarihi açısından önemini belirterek, Türkiye'ye matbaanın gelişinin gecikme sebeplerini ve buna bağlı olarak Türk Basın Yayın yaşamının tarihsel gelişim ve değişim sürecini anlamak, Osmanlı Devletinden Cumhuriyet'e Türkiye'de çıkan gazete ve dergileri basın tarihi kapsamında değerlendirme				
Ders İçeriği	Dünyada matbaa ve matbaanın gelişimi, Türkiye'de ilk matbaalar: Azınlık matbaaları ve Türk matbaaları, Tanzimat öncesi basın ve yayın, yabancı gazeteler, Tanzimat dönemi basın yayın, Matbuat Nizamnamesi, İstibdat dönemi basın, ilk basın grevi, Jöntürk gazeteleri, Milli Mücadele dönemi basın ve yayın: İstanbul ve Anadolu basını, Anadolu Ajansı, Basına tam özgürlük: II. Meşrutiyet dönemi gazete ve dergi, Matbuat kanunu ve üzerinde yapılan değişiklikler, Cumhuriyet dönemi basın ve yayın hareketleri: Takrir-i Sükun, İstiklal Mahkemeleri, 1931 Matbuat ve Ceza Kanunları, Tek Parti Dönemi, Basına getirilen kısıtlamalar, 1939-1945 II. Dünya savaşı ve dönemin siyasi olaylarının basına yansımalarının gazete örnekleri üzerinden inceleme, 1946-1950 dönemi Türk Gazeteciliği, 1950-1960 Dönemi Türk Gazeteciliği ve DP'nin basın üzerine etkisi.				
Ders Kaynakları	https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ , https://dergipark.org.tr/tr/ , https://www.devletarsivleri.gov.tr/ , Fuat Süreyya Oral, Türk Basın Tarihi - Birinci Kitap: Osmanlı İmparatorluğu Dönemi 1728-1922, Alpay Kabacalı, Başlangıcından Günümüze Türkiye'de Matbaa, Fuat Süreyya Oral, Türk Basın Tarihi - İkinci Kitap: Cumhuriyet Dönemi 1919-1965				

Hafta	Konu
1	Dersin tanıtımı ve dönemlendirme
2	Osmanlı İmparatorluğu'nda İlk Gazeteler
3	Meşrutiyet Dönemi Basını
4	II.Abdülhamit Dönemi ve II. Meşrutiyetin İlanı
5	Milli Mücadele Basını
6	Cumhuriyetin İlanı ve Tek Parti Dönemi Basın Rejimi
7	II. Dünya Savaşı Basın Rejimi
8	ara sınav
9	Çoğulcu demokrasiye geçiş ve basın
10	Demokrat Parti Dönemi Basın Rejimi
11	1960-1980 Arası Basın
12	1980 Darbesi ve Yeni Dünya Düzeninde Basın Rejimi
13	1990'lardan 2000'lere basın ve toplum
14	Genel Değerlendirme

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	3	14
Önceden planlanmış özel beceriler	Vaka Çalışması	2	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme, takım çalışması	Beyin Fırtınası	1	12
Ara Sınav 1		1	1
Final		1	1
Ödev (Sunum)		2	1
Ders İş Yüğü:		128	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		5,02	

Program Çıktıları

1	Tarihi olayları anlamak için kronolojinin ve salt anlatının yeterli olmayacağını, farklı bilim dallarının sağlayacağı imkânlardan yararlanmak gerektiğinin farkına varmıştır.
2	Alanıyla ilgili yapılmış herhangi bir araştırmanın özgün ve bilimsel yeterlilikte bir çalışma olup olmadığı tayin edebilir.
3	Tarih disiplini ile ilgili konularda uzman ya da bilgisi olmayan dinleyicileri bilgilendirir, onlara elde ettiği bulgularla ilgili düşüncelerini açık bir biçimde yazılı ve sözlü olarak ifade eder.
4	Sosyal bilimlerin sağladığı metodolojik ve kuramsal imkanları kullanarak tetkik, tahlil ve teşhis yapabilme yeteneğine sahiptir.
5	Sahasıyla ilgi çalışmaları yetkin bir şekilde ve inisiyatif kullanarak yapabilir.
6	Araştırmaları esnasında karşılaşılabileceği engelleri nasıl aşacağını bilir ve çözümleri uygular.
7	Çalışmaları sırasında bilimsel ahlaki değerleri bir an olsun unutmadan, bunlara sadık kalır.
8	Tarihçinin sürekli çalışması ve sahasıyla ilgili yayınları takip etmesi gerektiğini bilir. Bunları takip ederken, yeni gelişmelerden ve varılan bilimsel sonuçlardan haberdar olur. Bu sayede bilimsel heyecanını sürekli canlı tutar ve akademik körelmeye maruz kalmaz.
9	Çalışmalarının sonuçlarının sadece meslektaşlarına değil, çeşitli toplumsal kesimlere de ulaşmasını sağlar.
10	Ülkenin kültürel, medeni ve millî varlığının gelişmesi için bu sonuçları azami ölçüde kullanır.
11	Bir sosyal bilimci olduğunun farkında olarak toplumla bağlarını hem mesleki, hem de insani anlamda güçlü tutar.
12	Kaynak dillerini bilir. Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip ederek yeterli düzeyde anlayabilir ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmayı amaç edinir.
13	Tarih alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı ve donanımı bilgisine sahiptir; bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.
14	Tarih metodolojisini kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama ve sentez yapma becerilerine sahiptir ve alanıyla ilgili çalışmaları bağımsız veya ortak çalışma olarak yürütebilir.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14
Öğrenciler Osmanlı döneminde gazeteciliğin ortaya çıkışını açıklayabilir.	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3
Öğrenciler Osmanlı basını ile modernleşmesi arasındaki ilişkiyi değerlendirebilir.	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4
Öğrenciler Osmanlı basın tarihinin temel kaynaklarını değerlendirebilir.	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3
Öğrenciler Osmanlıdan Cumhuriyete Türk basın tarihinin anahatlarını açıklayabilir.	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4
Öğrenciler Osmanlı gazeteciliğinin siyasal yaşama etkilerine kavrayabilirler.	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4
Ortalama Değer	4,6	3,6	4,6	3,6	4,6	3,6	4,6	3,6	4,6	3,6	4,6	3,6	4,6	3,6